

DAVID OG BATSEBA: EKTESKAPSBRUDDET OG TIDEN ETTER

Bakgrunnsstoff 2. Samuel 11, 12.

Minnevers “Skap et rent hjerte i meg, Gud, gi meg en ny og stø ånd!”
(Salme 51, 11).

Davids og Batsebas ekteskap viser hvordan nesten alt kan gjøres galt. Det er en skitten affære som ble unnfanget i hor og gjort vanskeligere av bedrag og mord. Her ser man akkurat hvor dypt mennesket har falt.

I affæren med Batseba brøt David det sjette bud: “Du skal ikke drepe”; det sjuende bud: “Du skal ikke bryte ekteskapet”; det niende bud: “Du skal ikke vitne falskt mot din neste” og det tiende bud: “Du skal ikke begjære” (2 Mos 2,1-17). David la sikkert press på Batseba, men hun skapte også problemer for seg selv da hun vasket seg så hun kunne ses fra kongens hus. Hvem skulle vel trodd at det kunne være så farlig å vaske seg? Vi vet ikke om det var gjort for å friste kongen eller om det var utslag av en uheldig mangel på dømmekraft, men hennes feiltrinn skulle få fryktelige følger for dem begge to.

Det at David fant tilgivelse, er et mektig eksempel på Guds nåde når det gjelder selv de mest utilgivelige synder, synder som ikke bare var synd, men forbrytelser. Vi kan undres over hvor

dypt David falt, men det er enda mer utrolig at Guds nåde rekker helt ned til menneskets dypeste mørke. Det er heldig for oss.

Ukeoversikt **Historien om David og Batseba viser at selv de mest gudfryktige kan falle for de verste synder dersom de ikke passer seg. Tenk så godt at vi har en Gud som tilgir det utilgivelige.**

SØNDAG

Forut for et fall

Les 2. Samuel 3,1-5 og 2. Samuel 5,13. Hva er det i disse versene som viser hvorfor David ville gjøre det han gjorde med Batseba, og som forresten også viser hvorfor hans synd var enda verre?

Ordspråkene sier at “menneskenes øyne får aldri nok” (*Ordsp 27,20*). Det skal være visst i Davids tilfelle. Da han begjærte Batseba, hadde han allerede mer enn seks koner og hvem vet hvor mange medhustruer. Som om det ikke var nok? Og for å tilfredsstillte sine lyster måtte han ta en annen manns kone? Man skal ikke glemme dette viktige prinsippet: Ethvert avvik fra Guds vilje åpner sjelen for mer dårskap og bedrag. Da han overtrådte Guds vilje, åpnet David døren til flere fristelser. Tilfredsstillelse av lidenskapene svekker dem ikke, det bare gjør dem sterkere. Hvis David hadde holdt seg til Guds ideal med en mann og en kone, ville han vært mindre utsatt for Satans fristelser. Men her åpnet han slusene og ble feid av med.

Les Jak 1,12-15. Hvilken advarsel får vi her?

Den som har kjempet mot misbruk og ustyrlige lyster, vet at synden aldri kan tilfredsstilles. Jo mer man degger for den, desto mer vil man ha, og jo mer man ønsker den, desto lettere er det å unnskyldte den, helt til man er blitt dens slave. Som Jesus sa: “Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den som gjør synd, er slave under synden” (*Joh 8,34*).

Til ettertanke **Hva har du opplevd av fryktelige fristelser, misbruk og drifter som tar kontrollen over deg i stedet for at du styrer dem? Hvilke løfter om seier får vi? Hva må vi gjøre for at disse løftene skal bli en realitet i vårt liv?**

MANDAG

Fallet

Les 2. Samuel 11,1-5. Hva var det som førte til Davids fall? Hvor kunne han ha sagt stopp og ikke syndet? Hvilke historier fra Det gamle testamente kunne han ha hentet lærdom fra? Se for eksempel 1 Mos 39,7-14.

Den første fristelsen av å “se” kommer til oss alle. Dette kan skje helt uventet og er ikke noen synd. Det neste skrittet tar vi når vi stopper opp og undersøker saken. Her kan det hende at vi er på tynn is, og kanskje synder vi med våre tanker. Det kan også bli veldig vanskelig å la være å ta det neste og siste skrittet, som er å fullføre misgjerningen.

Men det er opplagt at David hele tiden visste akkurat hva han gjorde. Han hadde undersøkt hvem hun var, og selv om han klart og tydelig fikk vite at hun var en annens kone, sendte han bud på henne for å tilfredsstille sitt begjær. Hvilke andre grunner hadde han for å gjøre dette? Hun var allerede gift, så han var ikke interessert i henne som kone. Han var ikke interessert i å bli glad i henne. Det virker som at han rett og slett ble drevet av begjæret.

Og var han ikke konge? Var han ikke vant til å få det han pekte på? Så hvorfor ikke også denne kvinnen?

Les 2. Samuel 11,4 enda en gang. Hva kan vi si om Batseba og hennes holdning til Davids forførelse?

Smigret det henne at kongen var interessert i henne, eller forsøkte hun å avvise hans tilnærmelser? Vasket hun seg med overlegg lett synlig for kongen, eller tok hun det for gitt at kongen var ute på hærtog, slik skikken var om våren (2 Sam 11,1). Teksten tyder ikke på at kongen brukte makt mot henne, slik tilfellet var da Ammon voldtok Tamar (2 Sam 13,14). Det står heller ikke at hun frivillig gav seg til ham. Vi kjenner ikke detaljene, men David – som burde ha visst bedre – benyttet seg av denne unge kvinnen og førte dem begge ut i synden.

Til ettertanke **Seksualdriften er til tider svært sterk. Passer vi på så vi ikke benytter oss av andres svakheter og utnytter dem til egen tilfredsstillelse eller fortjeneste? Hva sier du med dine ord, dine klær og ditt kroppsspråk?**

TIRSDAG

Dekkhistorien

I 2. Samuel 11,5 forteller Batseba David at hun er gravid. Det at hun bare gikk ut fra at David var faren, tyder på at hun neppe hadde vært sammen med noen annen, heller ikke sin mann.

Les 2. Samuel 11,6-25. Er Batseba med på dekkhistorien overfor sin mann? Forklar.

Vi får ingen antydning om at Batseba kjente til Davids planer for hennes mann. Det var nok slik han ville ha det. Men når

David forsøkte å få Uria til å dra hjem til sin kone, tyder det på at David følte seg trygg på at hun ikke ville fortelle sin mann at kongen hadde satt barn på henne.

Hvorfor ikke? Se 3 Mos 20,10.

David hadde taket på henne. Hun ville risikert livet hvis hun hadde tilstått. Og om nødvendig ville David ha nektet for alt (han drepte jo for å slippe unna). Tenk så mye lettere om man bare trengte å lyve! Hvorfor skulle jeg med alle mine koner og medhustruer ta konen til en av mine tapreste og mest betrodde menn? Og Batseba, som bar en annen manns barn, ville heller ikke kunne bevise hans skyld. Hvem ville tro på hennes ord mot det en populær og mektig konge sa, han som hadde alle disse andre kvinnene? Hun var helt hjelpeløs.

Så hva ville hun ha igjen for å tilstå? David visste nok også det, og derfor kunne han trygt forsøke å få Uria hjem til henne. Men det skjedde bare ikke.

Til ettertanke **Se så raskt et øyeblikks tøylesløs lidenskap startet en syndens og ondskapens dominoeffekt i en som var Guds mann. Hvor godt vokter du dine lidenskaper og lyster? Hvordan kan du redusere faren for å bli fristet av ting som kan lede deg inn på den samme fryktelige veien?**

ONSDAG

Syndens lønn

Les 2. Samuel 11,26.27. Hva lærer vi her om både David og Batseba?

Batseba sørget over sin døde mann. Kunnskapen om at hun var

innblandet i hans død gjorde det nok enda verre. Vi vet ikke akkurat hvor mye hun visste om det David hadde gjort, men omsider fikk ryktet ben å gå på. Imens gjorde David det eneste “anstendige” og tok henne til seg som sin kone. La oss anta at hun trengte minst en måned før hun visste at hun var med barn; la oss også anta at hun sørget over sin mann i 30 dager (4 Mos 20,29). Så avhengig av hvor lang tid det tok David å få Uria drept, er det vanskelig å skjønne hvordan folk kan ha unngått å skjønne at det var noe galt med tiden for barnets fødsel.

Les 2. Samuel 12,13-23. Hvilket prinsipp ser vi her i virksomhet?

Det er ikke lett å forstå hvorfor et uskyldig barn måtte lide for synder det ikke hadde hatt noe å gjøre med. Men det er syndens grusomme natur. Den gjør at andre må lide, også de som kanskje ikke hadde noe med synden å gjøre. Hvor mange ektefeller og barn har vel ikke lidd fryktelig på grunn av en forelders ekteskapsbrudd? Synden skjer aldri i et vakuum. Før eller siden vil følgene melde seg på den ene eller andre måten. Hvilke andre eksempler gir Bibelen på at det er slik?

Les 2. Samuel 12,24. Hva får vi her vite om forholdet mellom David og Batseba?

Dette var et ekteskap som aldri skulle ha vært. Men David hadde omsorg for henne, og omsider får de enda et barn sammen.

Til ettertanke Tilgitte synder kan likevel få grusomme følger. Hva kan du lære av denne historien i din daglige kamp mot synden?

TORS DAG**David og Batseba: Slutten**

Etter at Salomo ble født, forsvinner Batseba fra Bibelens sider og dukker ikke opp igjen før på slutten av Davids regjeringstid. Hun ville ha blitt bare en av Davids mange koner dersom det ikke hadde vært for at deres neste sønn, Salomo, omsider ble Israels konge. I 1 Krøn 22,5-9 David sa David at Herren hadde sagt at Salomo skulle bli konge etter ham.

Les I Kong 1,1-27. Hva er det som foregår her? Hvorfor skulle Adonja tro at det var han, og ikke Salomo som skulle arve tronen? Se 2. Samuel 3,4.

Gud ville at Salomo skulle arve tronen. Etter Salomos fødsel hører vi ikke mer fra Batseba før Adonjas opprør, der hun og Natan forteller David hva det er som er i ferd med å skje. Både hun og Natan vet at det var Salomo, og ikke Adonja, som var Herrens valg.

David trøstet Batseba etter at barnet deres døde. Og nå, med riket på randen av borgerkrig, hadde Batseba mer enn noen gang behov for kongens forsikring om at hennes sønn skulle bli konge.

Les I Kong 1,28-31. Legg merke til hennes svar etter at kongen har gitt henne den forsikringen hun lengter etter. Hva kan det lære oss om deres forhold til hverandre? Hvordan kan Batsebas fremgangsmåte og hennes respekt for kongen, sin egen mann, stå som et eksempel på hvordan vi, som en menighet, burde henvende oss til Jesus når vi ber til ham, han som er vår konge?

Til ettertanke Et godt forhold – enten det gjelder et ekteskap, et vennskap eller forholdet mellom foreldre og barn – må pleies. Hvilke av dine nære forhold trenger å utbedres? Hva kan du gjøre for at det skal bli bedre?

FREDAG

Videre studium

Les “Moralske normer” i *Det kristne hjem*, side 253-264 (AH:326-339).

“Mange holder Gud for å være urettferdig fordi han sparte David som hadde syndet så grovt, mens han forkastet Saul for synder som de synes var langt mindre avskrekkende. Men David ydmyket seg og bekjente sin synd, mens Saul avviste irettesettelsen og i stedet forherdet seg. ...

Enhver som tar imot irettesettelse fra Gud, og som i likhet med David ydmyker seg og angrer, kan være sikker på at det finnes håp. Den som i tro tar imot Guds løfter, vil få tilgivelse. Herren vil aldri vise bort et eneste menneske som angrer oppriktig. Han har gitt dette løfte: «Den ugudelige skal forlate sin vei og ugjerningsmannen oppgi sine tanker og vende om til Herren, så vil han vise barmhjertighet, til vår Gud, for han er rik på tilgivelse’ (*Jesaja 55,7*)” – *Alfa og Omega*, bind 2, side 300-302 (PP:726).

Spørsmål til drøftelse

1. Les historien om Natan og David (2 Sam 12,1-8). Burde det ikke vært opplagt for David at historien dreide seg om ham. Men han merker det ikke. Hva kan dette lære oss om hvor lett det er å bli blendet av sin egen synd? Snakk sammen om hva vi kan gjøre for å unngå å bli offer for et slikt selvbedrag.
2. Les Salme 51 sammen. Snakk sammen om det dere finner der som minner om Jesu Kristi evangelium. Hva lærer det oss om Guds nådes makt i vårt liv?

3. Hvilke praktiske sannheter kan vi lære av historien om David og Batseba som kan bevare oss fra de feilene som her ble gjort? Hvordan kan vi hjelpe hverandre å unngå den fellen som David gikk i?

Sammendrag Vær forsiktig – selv de største blant oss kan falle; og jo større de er, desto verre blir følgene. Historien om David og Batseba inneholder et mektig budskap om syndens lønn, samt om Guds nådes storhet.